

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 30 listopada 2011 r.

Pan

Sławomir Kowalewski

Burmistrz Miasta Mławy

I/11/010

LWA-4114-07-06/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Miasta w Mławie (zwanym dalej Urzędem) kontrolę realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej w budynkach stanowiących siedziby urzędów miast i gmin województwa mazowieckiego w 2010 r. i w I półroczu 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 21 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu Miasta związane z realizacją zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej w okresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Urząd posiadał dla budynków zlokalizowanych przy Starym Rynku 19² oraz przy ul. Padlewskiego 13 Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego, opracowane zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Budynek stanowi główną siedzibę Urzędu

w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów³, które wdrożone zostały (odpowiednio) we wrześniu 2011 r. oraz w marcu 2011 r.

Urząd przekazał warunki ochrony przeciwpożarowej i plany dla obu budynków Powiatowemu Komendantowi Państwowej Straży Pożarnej w Mławie, a Instrukcje były przechowywane w sposób zapewniający możliwość natychmiastowego ich wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych, co jest zgodne z § 6 ust. 2 i 3 ww. *rozporządzenia*.

Uwagi NIK dotyczą nie posiadania przez Urząd w okresie od 2006 do 2011 r. Instrukcji dla ww. budynków, co było niezgodne z § 6 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*⁴.

2. Kontrola NIK wykazała, że w Instrukcji z września 2011 r. (dla budynku przy ul. Stary Rynek 19) znajdują się błędne zapisy dotyczące:

a) zwolnienia Urzędu z obowiązku praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji z całego budynku⁵, co – wobec zamieszczonych w Instrukcji nw. zapisów -

- *Budynek ze względu na przeznaczenie i sposób użytkowania został zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi - ZL III.* (pkt 1.4. Klasyfikacja budynku do kategorii ZL/PM);
- *W obiekcie przebywa zwykle 87 pracowników.* (pkt 1.15. Przewidywana ilość osób w budynku),

jest niezgodne z § 17 ust.1 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*;

b) spełnienia przez budynek, w dniu sporządzenia instrukcji, wymaganych parametrów w zakresie ewakuacji⁶, przez wydzielenie głównej klatki schodowej drzwiami o ognioodporności EI30 oraz wyposażenia klatki w wentylację pożarową grawitacyjną, które w budynku do dnia zakończenia kontroli nie został zrealizowane.

3. NIK nie wnosi uwag do:

- wyposażenia budynków w główne wyłączniki prądu;
- wyposażenia budynków w podręczny sprzęt gaśniczy;

³ Dz. U. Nr 109, poz. 719 – zwane dalej rozporządzeniem z dnia 7 czerwca 2010 r.

⁴ Dz. U. Nr 80, poz. 563 - zwane dalej rozporządzeniem z dnia 21 kwietnia 2006 r. (uchylone z dniem 30 czerwca 2010 r.)

⁵ Pkt 5.10. Praktyczne sposoby przeprowadzania warunków ewakuacji. ...z budynku Urzędu Miasta w Mławie nie ma obowiązku praktycznego sprawdzania warunków ewakuacji.

⁶ Pkt 1.11. Wymagania w zakresie ewakuacji. Ze względu na przekroczenie długości dojścia klatka ewakuacyjna z piętra wydzielona drzwiami EI 30 i wyposażona w wentylację pożarową grawitacyjną.

- rozmieszczenia w budynkach znaków zapewniających wizualną informację o przebiegu drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, sztucznym, jak również przy braku oświetlenia;
- zamieszczenia na tablicy ogłoszeń znajdującej się przy głównym wejściu do budynku instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru oraz dodatkowych informacji, w tym: wyciągu z przepisów porządkowych, telefonów alarmowych, adresu lokalizacji posterunku policji, instrukcji postępowania w sytuacji kryzysowej.

4. NIK pozytywnie ocenia wywiązywanie się Urzędu z obowiązku poddawania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z § 3 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

5. Kontrola NIK wykazała, że budynki Urzędu nie spełniają niektórych wymagań określonych w przepisach *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁷, w zakresie elementów konstrukcyjnych dróg ewakuacyjnych, sposobu ich wykończenia oraz wyposażenia:

a) Budynek przy ul. Stary Rynek 19:

- szerokość użytkowa biegu schodów w głównej klatce schodowej wynosi 1,05m, a w II klatce schodowej wynosi od 0,95m do 1,0m zamiast co najmniej 1,2m, szerokość użytkowa spoczników w głównej klatce schodowej wynosi 1,3m, zamiast co najmniej 1,5m, co jest niezgodne z § 68 ust. 1;
- krawędzie stopni schodów nie wyróżniają się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki, co jest niezgodne z § 71 ust.4;
- szerokość przejścia ewakuacyjnego z pomieszczeń biurowych na parterze i na I piętrze w oficynie (przejście dla 6 pracowników) do drogi ewakuacyjnej w budynku wynosi 0,85m, zamiast co najmniej 0,9 m, co jest niezgodne z § 237 ust. 10;
- długość poziomego odcinka drogi ewakuacyjnej z pomieszczeń biurowych (strefa ZL III) położonych na piętrze wynosi 42m, zamiast co najwyżej 20m, co jest niezgodne z § 256 ust. 3;
- powierzchnie spoczników schodów wewnętrznych nie wyróżniają się odcieniem w pasie 30 cm od krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg schodów, co jest niezgodne z § 306 ust 2.

⁷ Dz. U. Nr 75, poz.690 ze zm.

b) Budynek przy ul. Padlewskiego 13:

- szerokość użytkowa biegu schodów wynosi 1,15m zamiast co najmniej 1,2m, wysokość stopni schodów prowadzących na poddasze wynosi 0,19m zamiast co najwyżej 0,175m, co jest niezgodne z § 68 ust. 2;
- schody wewnętrzne z poddasza, których stopnie mają wymiary: wysokość $h = 0,19m$ i szerokość $s = 0,26m$, nie spełniają warunku $2h + s =$ od 0,6 do 0,65m, co jest niezgodne z § 69 ust.4;
- szerokość drogi ewakuacyjnej z poddasza wynosi 1,15 m zamiast co najmniej 1,2 m, co jest niezgodne z § 242 ust. 2.

5. NIK negatywnie ocenia niepodjęcie przez Urząd działań w celu spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych, zgodnie z § 16 ust.3 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

Ogłędziny budynku wykazały, że w budynku występują warunki techniczne niezapewniające możliwości ewakuacji ludzi, ponieważ długość poziomego odcinka drogi ewakuacyjnej z pomieszczeń biurowych (strefa ZL III) położonych na piętrze⁸, służącej ewakuacji jest mniejsza o ponad jedną trzecią od określonych w przepisach budowlanych, co zgodnie z § 16 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. *rozporządzenia* oznacza, że budynek uznaje się za zagrażający życiu ludzi.

6. NIK negatywnie ocenia nie wywiązanie się Urzędu z obowiązku przeprowadzania szkoleń wstępnych dla osób rozpoczynających pracę zgodnie z § 9 i 10 *rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy*⁹.

Na podstawie szczegółowej analizy 106 teczek osobowych pracowników Urzędu, jedynie w 24 (tj. 23% zatrudnionych w Urzędzie pracowników) stwierdzono dokumenty potwierdzające odbycie szkolenia wstępnego. Ponadto w 4 przypadkach nie odnotowano dokumentów świadczących o zapoznaniu się pracowników z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego. Obowiązek zapoznania się z Instrukcją i przestrzegania jej ustaleń został określony w Instrukcji¹⁰.

⁸ Długość tego odcinka wynosi 42m, zamiast 20m.

⁹ Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.

¹⁰ Rozdział 7. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi, IBP oraz zasady szkoleń. Rozdział 8. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.

7. Urząd w 2010 r. w budynkach przy ul. Stary Rynek 19 i przy ul. Padlewskiego 13 nie przeprowadził kontroli rocznych okresowych stanu technicznego budynków, co było niezgodne art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a) *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane*¹¹.

Jedynie wykonał przeglądy instalacji gazowych oraz przewodów kominowych, zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c) ww. *ustawy*.

8. Uwagi NIK dotyczą prowadzenia Książek obiektu budowlanego dla budynków przy ul. Stary Rynek 19 oraz przy ul. Padlewskiego 13.

Kontrola wykazała, że Urząd posiada Książki obiektu budowlanego niezgodne z wzorem książki określonym w załączniku do *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego*¹².

W Książkach brakowało wpisów:

- zarządcy obiektu - § 5 pkt 1 lit. b);
- numeru i daty sporządzenia protokołu odbioru - § 5 pkt 1 lit. c);
- nazwy organu, numeru i daty pozwolenia na użytkowanie - § 5 pkt 1 lit. d);
- daty założenia książki - § 5 pkt 1 lit. f);
- wykazu dokumentacji technicznej przekazanej właścicielowi przy zakładaniu książki - § 5 pkt 2;

Książki nie zawierają również planów sytuacyjnych obiektów, z zaznaczonymi granicami nieruchomości, określającymi również usytuowanie miejsc przyłączenia obiektów do sieci uzbrojenia terenu oraz armatury lub urządzeń przeznaczonych do odcięcia czynnika dostarczanego za pomocą tych sieci, a w szczególności gazu, energii elektrycznej i ciepła¹³ - § 5 pkt 3.

Ponadto wpisy do obu Książek, dotyczące przeglądów okresowych, nie określają ważnych ustaleń zawartych w dokumentach będących przedmiotem wpisu oraz danych identyfikujących osobę, która dokument wystawiła - § 6 ust. 2 pkt 1.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dostosowanie Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku przy ul. Stary Rynek 19 do zgodności z przepisami *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych*

¹¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

¹² Dz. U. Nr 120, poz. 1134

¹³ Książka dla budynku przy ul. Padlewskiego 13 posiada plan sytuacyjny obiektu, lecz bez określenia armatury lub urządzeń przeznaczonych do odcięcia czynnika dostarczanego za pomocą tych sieci

i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

2. Przeprowadzanie praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji osób przebywających w budynku Urzędu zgodnie z § 17 ust. 1 ww. *rozporządzenia*.
3. Wykonywanie przeglądów stanu technicznego budynku Urzędu określonych w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo budowlane*.
4. Prowadzenie Książek obiektu budowlanego dla obu budynków zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego*.
5. Dostosowanie stanu technicznego obu budynków do przepisów *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*.
6. Prowadzenie szkoleń pracowników, zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy*.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Burmistrza w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. a/a